

KORXONA MAHSULOTLARINI SOTISHNI BOSHQARISH VA UNI TAKOMILLASHTIRISHGA LOGISTIK YONDASHUV

Solimuhammadov Jamshidbek Sohibjon o'g'li
Andijon mashinasozlik instituti – Bakalavr talabasi
Tel: +998911137125

Email: solmuxammadovjamshidbek@gmail.com

Hoshimov O'tkirbek Hakimjon o'g'li
Andijon mashinasozlik instituti – Bakalavr talabasi
Tel: +998889571904

Email: hoshimovotkirbek133@gmail.com

Usmanov Abdurahmon Ibrohimjon ogli
Andijon mashinasozlik instituti – Bakalavr talabasi
Tel: +998905291002

E-mail: abduraxmonusmanov2000@gmail.com

ANNOTATSIYA

Bu, korxonada mahsulotlarini sotishni boshqarish va uni takomillashtirishga logistik yondashuv haqida umumiy maqola. Bu maqola korxonada operatsiyalarini rivojlantirish, sotish va taminot jarayonlarini optimallashtirishning muhim elementlarini qanday boshqarish va takomillashtirishga yo'l qo'yadi. Logistik yondashuv, mahsulotlarni iste'molchiga yetkazib berish, zaruriy materiallarni taminlash, omborlashni tashkil etish va transport vositalarini boshqarishda qo'llaniladi. Bu maqola logistika bo'yicha strategik rejalashtirishning roli va korxonada faoliyatining samaradorligi bilan bog'liqligi to'g'risida ma'lumotlar hamda muhim fikrlarni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: Korxonada, logistika, optimallashtirish, konteyner xo'jaligi va savdo.

Kirish:

Hozirgi vaqtda savdo tashkilotlarining savdo xizmatlarining roli juda yuqori. Bu savdo faoliyati har qanday mikrologistik zanjirning yakuniy bo'g'ini ekanligi va quyi tizim logistikaning barcha quyi tizimlari bilan qanday bog'liqligi bilan izohlanadi. Korxonada faoliyatining bir qator iqtisodiy va texnik ko'rsatkichlari korxonalarining savdo xizmatlari natijalariga bog'liq.

Korxonaning marketing xizmati bir qator tashkiliy funktsiyalarni bajaradi, va tashkil etadi:

tayyor mahsulotlarni saqlash;

konteyner xo'jaligi;

mahsulotlarni iste'molchilarga sotish va etkazib berish; mahsulotlarga texnik xizmat ko'rsatish;

savdo xodimlarini tayyorlash va savdo vakolatxonalari faoliyati;

savdo aloqalari.

Korxonalarni sotish xizmati oldida turgan markaziy tashkiliy masalalardan biri bu uning funktsiyalarini markazlashtirish darajasi. Ushbu muammoni hal qilishga yaqinlashganda, savdo funktsiyalari, qoida tariqasida, ikkita yo'nalishga ega ekanligini yodda tutish kerak: sotib olishni boshqarish va sotishni boshqarish funktsiyalari.

Sotishni tashkil etish quyidagilarni o'z ichiga oladi:

talab to'g'risida ma'lumot to'plashni tashkil etish;

iste'molchilar bilan mahsulot etkazib berish bo'yicha xo'jalik shartnomalarini tuzish;

mahsulotni sotish shakllari va usullarini, uni iste'molchiga etkazib berish usullarini tanlash;

mahsulotni iste'molchiga jo'natish uchun tayyorlash; tovarlarni taqsimlash texnologiyasi;

axborot-dispatcherlik xizmatini, hisobotni tashkil etish;

savdo aloqalarini, huquqiy va da'vo ishlarini tashkil etish; talabni va reklama faoliyati.

Mahsulotlarni sotish hajmi korxonaning moliyaviy-xo'jalik faoliyati natijalarini belgilaydi, daromad va foyda miqdori unga bog'liq. Tijorat faoliyati amaliyotida savdo funktsiyalarini bajarish katta ahamiyatga ega. Rejalashtirilgan ishdan kichik og'ishlar ham korxonaga uchun salbiy oqibatlarga olib kelishi mumkin. Shuning uchun savdo faoliyatini tahlil qilish vazifasi savdo jarayonidagi nosozliklar va kamchiliklarning sabablarini aniqlash va ularni bartaraf etishdir.

"Alarm-Telekom" MCHJ marketing faoliyatini tahlil qilish tartibi:

1. umumiy xususiyatlar "Alarm-Telekom" MCHJ "Alarm-Telekom" montaj va qurilish kompaniyasi. "Alarm-Telekom" kompaniyasi yong'in xavfsizligi, xavfsizlik signalizatsiyasi, videokuzatuv va kirishni boshqarish tizimlari bilan bog'liq masalalar bo'yicha kompleks muammolarni hal qilishga ixtisoslashgan. "Alarm Telekom" kompaniyasi nisbatan yaqinda- 2022 yildan beri faoliyat yuritmoqda, ammo

kompaniya mutaxassislari tomonidan 130 dan ortiq yirik loyihalar amalga oshirilmoqda.

2. Kompaniya bino va inshootlarning muhandislik tizimlarini loyihalash va montaj qilish bo'yicha ishlarni amalga oshirishga imkon beradigan litsenziyalar va ruxsatnomalar to'plamiga ega. Kompaniya turli xil ob'ektlarda har qanday murakkablik darajasidagi xavfsizlik tizimlarini o'rnatadi. "Alarm-Telekom" kompaniyasi sport, ishlab chiqarish va ombor majmualari, savdo, mehmonxona va boshqa xizmatlarga xizmat ko'rsatgan.

Korxonada mahsulotlarini sotishni boshqarish va uni takomillashtirishga logistik yondashuv quyidagicha amalga oshiriladi:

- multimodal tashuvlarga asoslangan bo'lib, u murakkablik darajasidan qat'iy nazar, har qanday yuklarni tashishni tashkil etish uchun mukammal tizim hisoblanadi. Tizim transportning asosiy turlari (konteyner, avtomobil, havo, temir yo'l va dengiz transport) uchun qo'llab-quvvatlovchi xususiyatlarni qamrab oluvchi xalqaro imkoniyatlarni taqdim etadi.

Transport logistikasi quyidagilarni ta'minlaydi:

- yuklarni yetkazib berish, tashish, saqlash va sotish;
- tashuvlarni boshqarish (avtomobil, havo, temir yo'l, dengiz, kurer).
- ombor va ekspeditorlik operatsiyalarini o'tkazish;
- ko'rsatilgan va olingan xizmatlarning hisob-kitobi;
- shaharichi, shaharlararo va xalqaro tashuvlarni tashkillashtirish;
- tegishli xizmatlarni ro'yxatdan o'tkazish: sug'urta, mahalliy yetkazib berish, ombor va terminalda xizmat ko'rsatish;
- mehnat xarajatlarini hosobdan o'tkazish va tahlil qilish;
- kompaniya filiallari va bo'limlarini yagona axborot makonida birlashtirish;
- avtomatlashtirish va hujjatlarni boshqarish;
- yetkazib beruvchilar va xaridorlarning tashqi tizimlari bilan integratsiya qilish;
- veb-modul (mijoz va agentning shaxsiy kabinetini);
- API modulini joriy etish;
- bojxona rasmiylashtiruv va 1C ning Alta-GTD dasturining integratsiyasini ta'minlash;
- Tizimdagi ish stansiyalari raqamli texnologiyalar shaklida ishlab foydalanuvchilarning o'z vazifalarini tez va samarali bajarishini ta'minlash.

Ushbu dastur Andijon viloyatida ishlatilishi uchun Andijon mashinasozlik institutida qayta ishlanmoqda. Bu dastur joriy etilgach viloyatdagi katta va kichik

tashkilotlar, ko'plab ofislar, omborlar va ko'plab avtomobillar parki mavjud bo'lgan transport-logistika tarmoqlarining buyurtmalar xarajatlarni minimallashtirish, xizmat ko'rsatish darajasini oshirish va biznes jarayonlarni to'liq avtomatlashtirishni ta'minlash mumkin bo'ladi.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytsak korxonalar mahsulotlarini sotishni boshqarish va uni takomillashtirishga logistik yondashuv, korxonalar operatsiyalarini, tijoratni, va mahsulotlarni olib kelish, saqlash, tarqatish va taqsim etish jarayonlarini o'z ichiga oladi. Bu jarayonlar har bir korxonaning effektivligi va mijozlarga xizmat ko'rsatishning muhim qismlari hisoblanadi. Logistik yondashuv orqali mahsulotlar to'g'risida ma'lumotlarni to'plab, ulardan foydalanib tijoratda kengaytirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shuningdek, logistik yondashuv korxonalarga mahsulotlarni taqdim etish va mijozlarga yetkazib berishda to'g'ri yo'l ko'rsatadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Raximov Raxmatullo Rafuiqjon o'g'li, & Solimuhammadov Jamshidbek Sohibjon o'g'li & Hoshimov O'tkirbek Hakimjon o'g'li. (2023). LOGISTIKA TIZIMING TRANSPORT TOSHIQIL ETUVCHISI. *TA'LIMDAGI ZAMONAVIY MUAMMOLAR VA ULARNING ILMIY YECHLARI*, 7 (7), 27–33. <https://esiconf.com/index.php/mpe/article/view/546>
2. Raximov Raxmatullo Rafuiqjon o'g'li, & Solimuhammadov Jamshidbek Sohibjon o'g'li. (2023). TRANSPORTDA LOGISTIKA XARAJATLARINI VA TARIFLARNI SHAKLLANTIRISH. *BUTUN DUNYO ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI*, 2 (2), 106-114. <https://esiconf.com/index.php/TOSROWW/article/view/543>
3. Raximov, R., & Daminov, D. (2023). TRANSPORT VOSITALARI DETALLARI RESURSLARINI KOMPYUTERDA HISOBLASH. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 2(2), 75-82.
4. Raximov, R. (2023). AVTOMOBILLARGA TEXNIK XIZMAT KO'RSATUVCHI USTAXONASINI JORIY ERISH AFZALIKLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(1), 280-290.
5. ўғли Раҳимов, Р. Р. (2022). ТАШИИЩДА ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИНГ СИФАТ КўРСАТКИЧЛАРИНИ БАҲОЛАШ. *О'ЗБЕКISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(14), 656-663.
6. Rakhimov, R., & Saidahmedov, R. (2023, April). INTELLECTUAL DIAGNOSIS OF THE TECHNICAL STATE OF DIRECTIONAL TAXIS. In *International Conference On Higher Education Teaching* (Vol. 1, No. 1, pp. 80-85).
7. Rakhimov, R., & Saidahmedov, R. (2023). INTELLECTUAL DIAGNOSIS OF THE TECHNICAL STATE OF DIRECTIONAL TAXIS. *International Conference On Higher Education Teaching*, 1(1), 80–85. Retrieved from <https://aidlix.com/index.php/de/article/view/89>
8. ўғли Раҳимов, Р. Р. (2022). МОДЕЛИРОВАНИЕ ПРОЦЕССА ВЫБОРА ОПТИМАЛЬНОГО ТИПА ПОДВИЖНОГО СОСТАВА ДЛЯ ПЕРЕВОЗКИ МЕДИКАМЕНТОВ ПОТРЕБИТЕЛЮ. *Journal of new century innovations*, 18(5), 109-120.